

BOGDÁN LÁSZLÓ

A második: a főnövér*

Amikor fullasztó, egymást sokszorozó félálmaiból újra felriad, már késő délután van, óráján ellenőrzi az időt, tíz perccel múlt hat óra, Rodica nővér sincsen a szobában, valószínűleg elhívták valahová, a parkból benyomul a szobába a hőség, a háló a szúnyogokat távoltartja ugyan, a legyeket is s este a sűrű csapatban szállongó éjjeli lepkéket is, de a meleget nem, a szoba áporodott, állott levegőjében szinte megsűrűsödik a meleg, s Spiridon, mivel veritékezett álmában, miközben állandóan különféle álarcos fickók elől menekült egy keleti nagyváros zsúfolt utcáin, sikátoraiban és dzsungeleiben, majd repülőről hajította ki a régóta kísértő rosszarcú, beretvás gyilkos – s zavarja ama áporodott zajegyveleg is, ami izzadságfoltos ágyneműjéből és önnön öregedő testéből árad, úgy áll fel, hogy na most már kész, vége, kezdődhet a második felvonás, de addig is indul és lezuhanyozik. Két lépés után megáll, óvatossága felülkerekedik: nem, neki most, legalábbis addig, amíg ki nem derül Evelin iszonyú halálának igazi oka, kussolnia kell, jobb ha továbbra is ágyban marad s minél szánalomraméltóbban és elesettebben játssza a nagybeteget, ami jelenleg – szólítja meg önmagát félhangosan, kissé megütődve szavai tagadhatatlanul komor hangsúlyától! – nem is esik túlzottan neheze, feje még mindég tompán szagat, kába a gyógyszerektől, s rossz előérzete ha lehet csak erősödik, valahol a tudatalattiban az őt állandóan figyelő Drakula most aztán igazán kedvére röhöghet rajta, hiszen minél inkább el akar távolodni tőle, annál közelebb kerül hozzá, hogy hamarosan végképpen birtokába keríthesse. Nincs megállás!... Ha most fütyörészve indulna el a folyosón a zuhanyozók felé és észrevennék esetleg a folyosón szimatoló fakabátok, azonnal arra gondolhatnának, saját pitiáner nézőpontjukat maximálisan érvényesítve, hogy íme ez a kitanult, ravasz szekus csak megjátssza itten magát, íme, nem is annyira beteg, mint ahogyan állítják róla s mint ahogy ő is el akarja velük hitetni, bizonyára falaznak neki a megfélemlített ápolónők, és a főorvos asszony is, s azonnal ostoba keresztkérdéseikkel kezdenék, az eddigieknél valószínűleg sokkal agresszívebben, rámenősebben és könyörtelenül ostromolnák.

Nem. Ebből elég! Csak nem adni támadási felületet. Ez a köpcös zсарu, aki-ről csak úgy sugárzik az önelégültség és a magabiztosság, az elmebetegségeket valószínűleg nem is tartja betegségnek, mit tudhat ez az ő skizofréniájáról, depressziós rohamairól, az őt kerülő sűrű, hálószerű melankóliáról, elesett-

---

* A *Drakula megjelenik* című regény ötödik fejezete.

ségéről, kényszerképzeteiről, rémálmairól?! S ha be is számolna nekik őszintén, nyíltan, kérlelhetetlenül, akkor sem hinné el, azt gondolná, Spiridon csupán a gyilkosság gyanúja alól szeretne kibújni, s ezért talál ki efféle rögeszmés hazugságokat. Nem, ez a zsarú, a tejföldről társával ebben a vonatkozásban nem is kell számolni – az egy nyakigláb, pattanásos arcú nulla! –, nem tartja őt betegnek, s érzi, mindent meg fog tenni – akárcsak a milicistákban a szekusokkal szemben mindég is meglévő burkolt irigység és alapos kisebbségrendűségi érzések miatt is! –, hogy „elzárassa” őt, hogy rábizonyíthassa a különös kegyetlenséggel elkövetett hajnali gyilkosságot, hogy kivitethesse innen és a világban állíthassa őt bíróság elé, előszedve régi ügyeit is, mindenekelőtt a szép Nórát, hiszen az ő halála körül is igen sok a kérdőjel, hiába igyekezett eme kérdőjelet Paun ezredes ravaszul és előrelátóan eltüntetni... S még más ügyek is vannak; hányan menetelnek a végtelen vadászmezőkön, Isten?...

Spiridon megborzong. Rosszak a tapasztalatai.

Az első esztendőkből a katonakórház nagyobb részt sebész és belgyógyász orvostisztjei nem nagyon hittek neki, csak hümmögtek, a fejüket csóválták, jött az egyik betegszabadság a másik után, a szép Nóra különös halála ügyében vizsgálat is indult ellene, felfüggesztették, de Paun elsimította ezt is, a repülő nő esete után már ő sem tehetett semmit, lehet, nem is akart? ekkor került rá először a kényszerzubbony, aztán évek múlva egy pszichológusokból és pszichiáterekből álló különbizottság is megvizsgálta, s ekkor konstatálva igen szomorú állapotát, végre őrnagyi rangban nyugdíjazták. 1968-at írtak akkor, Prágában egyesek buzgón hittek még az emberarcú szocializmusban, de illúzióikat a feldübbögő testvéri tankok taposták el, míg az elszánt párizsi diákok ugyanabban a csillagévben az egész, szerintük szétrohadt burzsoá rendszert szerették volna átalakítani...

Azóta ő többnyire elmeorvosi intézetekben tölti az időt, s ha időnként ki is engedik, sehogyan sem tudja már megszokni a szabad életet. Egyedül van (Máját, amikor még lehetett volna, nem kereste meg, azután hiába kutatott utána, úgy látszik egykori áldozata és szerelme végképp kitűnt a képből), az sincs, ki gondját viselje, előbb-utóbb önként és dalolva tér vissza, itt mégis emberek között van, vigyáznak rá. Ezt az isten háta mögötti elmeorvosi intézetet – amelyik inkább szanatórium, mint kórház – néhány esztendeje ajánlotta egy fővárosi lélekgyógyász, aki hosszasan elbeszélgetett vele s esetét speciálisnak tartva szaktanulmányt is tervezett róla, szerinte a nemzetközi tudományos életben is nagy feltűnést keltene Spiridon Drakula-kényszerképzete, de ő nem egyezett bele ebbe, nem szerette volna, hogy a nyomorult, zátonyra futó élete holmi elmekórtani esetként, speciális agyrémként, csillogó balkáni kuriózumként kerüljön bele a szaktudományba; „amíg élek, erre nem fog sor kerülni, doktor úr – közölte szárazon az elképedt orvossal –, az eset még nincs lezárva” – és fölemelt fejjel vonult ki a rendelőből. Másnap pedig eljött ide, ebbe a tá-

voli szanatóriumba – azonnal lenyűgözte a táj vad, szokatlan, barbár szépsége, megejtette a környező erdők hangulata, elbűvölte a csend, amit csak színezett a fegyvergyár gépeinek monoton dohogása és időnként megzavart a vidáman pöfögő kisvasút. Az intézet európai hírű, Párizsban végző s a spanyol szabadságharcban is részt vevő agg orvosnője, Maia Flitgart, ismeretlen-ismerősként üdvözölte, bukaresti orvosától már hallott az ő különös esetéről s rendszeresen hosszú, kimerítő beszélgetéseket folytatott vele Drakuláról, az életéről, a sötétség fejedelméhez fűződő kényszerképzeteiről és fantáziálásairól, amelyekről kétségtelen a zsaruknak is mesélhetne, akik hollywoodi filmhősnek hiszik a vicsgorgó-hahotázó homálygrófot, de minek? nem is hinnék el, gyanakodhatnának is, hogy csak fűzni akarja őket, másrészt meg túl gyengének érzi magát jelenleg, semmi kedve szavak között bújócskázva, keresztkérdések hálójából kibújva, más csapdákat el nem kerülve tisztázni önmagát, hogy bizonyíthassa ártatlanságát, ami számára evidencia...

Megfordul. Félarca lüktet, kisagya is tompán szaggat, de fél tükörbe nézni, retteg, hogy a tükörből váratlanul az őt egymásra csúszó rémálmaiban mégis elragadó Drakula arca néz vissza rá. Ülve az ágyán s rettegve állandóan ismétlődő kényszerképzeteitől, eszébe villan, hogy ide kellene kéretnie utolsó szerelme, Evelin jelenleg üres szobájából azt a bizonyos festményt, már-már vágyik az őt fa alatt heverésző, őt a tők ászra emlékeztető fickó meghittten pökheni vigyorára, már csak azért is, mert számtalan együttlétüknek volt szemés fültanúja, látta nem túl gyakori szeretkezéseiket is, amikor ő az izgalomtól kicserepedett szájjal, torkában dobogó szívvel, pirosló fülekkel, reszketve, mint egy kamasz, a spanyol bélyegen látott, szófán heverő nő pozícióját minuciózus aprólékossággal és gonddal újraalkotva, újra meg újra beállította az idegesen remegő, elvörösödő, mezítelen Evelint a vágyott pózba, és ruháit eszelősen hányva le magáról, alázatosan állott meg előtte és kimondhatatlan imádatl nézte ahogy a nő képzelgéseinek és rögeszméinek eleget téve, csábító pozitúrában kiszolgáltatottan hever az ágyán... Sokszor órákig nem szólaltak meg, nem is mozdultak. Evelin később megvallotta, eleinte nem érdekelte az egész, de az a mód, ahogy az őrnagy nézi őt, az a végtelen imádat valami olyan pluszt jelent a kapcsolatukban, amelyet képtelen ugyan fölfogni és megmagyarázni, de ami kétségtelenül ad valami igen eredeti borzongó szint szerelmüknek. Egy olyan árnyalatot, ami képes őt akár az eszelősségig is felizgatni. Igen, ő kekrekrétáguló szemmel, mozdulatlanul órákig is képes volt bámulni Evelint, aki ennyi szeretettől, imádattól és platonikus vágytól meghatódva, kissé kacéran nézett vissza rá és az volt az igazán tökéletes együttlét, amikor érezte, hogy asztrálteste kiemelkedik öregedő porhüvelyéből és egyesül a fekvő nő fölött gomolygó asztráltestével; a lelkük egyesült ilyenkor, igen, de ő ezt nem tudta megmagyarázni soha Evelinnek, talán a képről őket bámuló fickó pimasz vigyora zavarta, talán az, hogy a nő hagyta ugyan hosszasan imádatlani magát, de

kétségtelenül másra is vágyott s néha, amikor már nem is reménykedett abban, hogy ő meredő dákóval dobva rá – végre! – magát, mohón szétfeszítve combjait fickósan hatol bele és magáévá teszi, a legősibb mozdulatokat imitálva, mint férfi a nőt, „mint egészséges férfi a nőt” hangsúlyozta ki szomorú gúnynyal Evelin, s ilyenkor mohó ujjai önnön kitárulkozó, kagylóként szétnyíló, vörösen lüktető szemérmére siklottak, „gyere!”, suttogta ilyenkor, valamiben talán még reménykedve, elfulladva a feltámadó vágytól, de ő sajnos legtöbbször egyáltalán nem érzett késztetést a szexuális együttlétre, nem mozdult tehát, s a nőnek kellett befejeznie, amit önmagán és önmagával elkezdett, miközben ő bénultan, kerekretáguló szemmel nézte elúszó, kékbe vonagló arcát és legszívesebben sírni szeretett volna. Evelinnek ezt úgy magyarázta, hogy lehet a gyógyszerektől van, ami márcsak azért sem lehetett igaz, mert ő be sem vette ezeket a gyógyszereket, máskor meg úgy védekezett, hogy nem akar lebőgni előtte és tovább bámulta áhítatosan, mozdíthatatlan nyugalommal a türelmét elvesztő, elkeseredetten sírni vagy maszturbálni kezdő nőt és hátában érezte a fái alól pökhendien vigyorgó, könyékre támaszkodó és őt ilyenkor hátrázottan a tök ász figurájára emlékeztető pimasz fickó gúnyos pillantását.

És a nyár lassan olyan lett, mint a kártyalap.

Talán azért is vágyott most arra, hogy ez a festmény, ez az Evelinnel közös történetükben központi helyet elfoglaló műalkotás, továbbra is része lehessen magányos életének, hogy itt legyen a szobájában a falon. Már a helyet is kinézte, az ablakkal szemben lévő falra helyezi majd el, gondolta, hogy a keletre néző szobában reggelente a napsugarak által varázslatosan életrekelített fickó pökhendi vigyora, pimasz pillantása ébressze, hátha könnyebb lesz így kínzó élményeitől, kísértő rémálmaitól megszabadulnia, s az is kérdéses, hogyan viselkedik majd egy esetleges Drakula-látogatás közben ez a Drakulát bizonyára rettegve utáló tök ász imitátor; Spiridon mindenesetre remélte, hogy védelmébe veszi őt, esetleg a képről is leszáll darab időre és kaszáját suhogtatva indul a sötétség fejedelme felé, hogy levágja hülye fejét és a kaszával az ágy egyik letört lábát kihégyezve mellkasába és gonosz szívébe döfje az így nyert karót, egyszer s mindenkorra végetvetve az ő kínlódásának, elpusztítva a homálygrófot, odautalva őt, ahová való: Majáról és Evelinről formálódó szelíd, mélakóros álmai tengerére, ahol oly könnyedén siklik tova s nem kísértik tovább kétségei és rögeszméi, mint a távolban meg-megbillenő fehér vitorlák...

Igen, erről immár beszélnie kell a doktornőnek is, néhány napja, még a drága Evelin iszonyatos halála előtt, egyik utolsó beszélgetésük alkalmával, a doktornő is, komoran, rosszkedvét nem is titkolva vissza-visszatérő rémálmaira kérdezett rá, hogy igen, teljesen világos: Drakula először a maga emberi, vagy emberek által elképzelt alakjában az után az 1951-es áprilisi incidens után, a Majával való első találkozás szomorú éjszakáján jelent meg előtte, de voltak-e előzményei? mert úgy hiszi, voltak, Spiridon már gyermekkorában is a rém-

királlyal álmodott s utána az árvaházban majd a katonaiskolában is kísértette, hogy is van ez? Az előzmények érdekelték! Forgatta szép hosszú, arisztokrátikus ujjával a könyvek lapjait, mely ujjak őt a Nelu Socaciu, a török hajón elhúzó kártyaspiller (egykori besúgójuk) ujjaira emlékeztették, majd kezébe vette a töltőtollát és figyelmesen nézett rá. Nem, ő nem mániákus híve a rendnek, de kétségtelen, akármennyire is veszélyes lehet a rend, ideje már egyfajta rendszerbe foglalni Spiridon kínos spirituális élményeit. Ha ő tényleg megírja a vezető francia pszichológiai szemlének Spiridon kóresetét, amivel bizonyára újra feltűnést kelthet a tudományos világban, ami azzal is jár, hogy egykori barátai rádöbbenve arra, hogy ő még él a vasfüggöny mögött, és lám, dolgozik is, nem halt meg, ahogy ők talán (hogy közömbösségüket vagy lelkiismeretüket nyugtatgassák) elképzelték vagy elhitték, csapatoslag kerekednek fel majd Párizsból, eljönnek ide, ő és a betege látogatására... De ahhoz, hogy mindez bekövetkezzen valamiféle rendbe kellene szervezni ezeket a képzelgéseket és kényszerképzeteket. Azt hiszi a maga részéről, hogy egyfajta szigorú időrend nélkül minden elképzelhetetlen... Nos tehát az előzmények!...

Természetesen voltak és természetesen már egyszer ezekről a kora gyermekkori élményeiről s az őt öt éves kora óta kísértő rémálmairól is be kellene számolnia, talán árnyalhatnák a doktornőben a róla és szörnyű betegségéről mindenféleképpen kialakuló képet, de ezen túlmenően talán a saját jól felfogott érdekében, ingatag lelki egyensúlya helyreállítása, a kényes egyensúly biztosítása végett is ideje lenne meggyónnia – s amennyiben egyáltalán képes rá? – rendeznie ezeket az egymásra csúszó fura, bizarr, ijesztő rémálmokat, amelyekre az angolok azt mondják, hogy nightmare, míg a hozzánk minden esetben közelebb álló franciák azt, hogy cauchemar, utánozhatatlan borzongató bájjal mondják s mindkettő ugyanazt jelenti: az álomban testet öltő, nagyon sokszor megnevezhetetlen borzalmakat, amelyeknek képeiből legtöbbször ébredés után semmi nem marad ugyan, ő is képtelen visszaemlékezni arra, hogy mi is nyugtalanította oly rettenetesen! csak az álmok kiváltotta félelem és rettegés kíséri és kísérti az ébrenlét kínzó óráiban is tovább; fekszik tehát a rettegő delikvens (legtöbbször ő is, magáról beszél, kétségtelen) az ágyikójában, iszonyodva bámul maga elé, legszívesebben üvöltene és az arcáról tépné a bőrt, mint a vadak...

Tudom doktornő, sokszor átéltem – tette hozzá komolyan s azután arról purpárlézott az őt kerekretáguló szemmel figyelő és valamit lázas sietséggel, sebesen le-lejegyző doktornőnek, hogy ilyenkor úrrá lesz rajta a döbbenet s a döntésképtelenség, nem tudja mit is kellene cselekednie, azt sem tudja, kitől is remélhetne segítséget, és remélhetne-e segítséget valakitől egyáltalán? és amikor bizonyos esetek, események, amelyekre, ha homályosan is, de képes visszaemlékezni, egyre gyakrabban, egyre elrémisztőbben ismétlődnek meg, lassan, feltartóztatlanul döbbenhet rá arra, hogy nincs menekvés!, segítséget nem

remélhet senkitől és semmitől, nincs a világmindenségben olyan hely, ahol ő gyógyulást remélhetne, sem olyan személy, aki segíthetne rajta, s ilyenkor érti meg Eminescut, aki arról beszél, hogy csak egy vágyam maradt, halálomat érjem, lágy esti fény alatt, a parti fűvenyen, mert neki is csupán ez az egy vágya maradt, a gonosz, álmaiban életrekelő pokolbéli fajzatokkal egyedül kell küzdenie, miközben a balsejtelem lüktető pontocskáiból ördögi koponyák formálódnak ki sajtó szeme előtt, és hiába hunyja be a szemét, nem tűnnek el, sőt szaporodnak és azt is nagyon jól tudja, hogy ebben a kilátástalan küzdelemben ő csak vesztes lehet, a győzelemre úgyszólván semmi esélye, mert milyen győzelemről lehetne egyáltalán beszélni az ő esetében, és ennek kapcsán az ősi, „imaginárius mérkőzés” hangulatának érzékeltetéséről, amely már évtizedek óta tart s ő érzi, hogy gyengül, egyre gyengül az ellenállása – egy különös élményről kell még beszámolnia; nemrég olvashatta a nagy E. T. A. Hoffman egy varázslatosan rémületes elbeszélését, Evelin magyar nyelvű könyvei között talált rá, korábban nem került a kezébe (dehát ő, amint azt a doktornő bizonyára sejtí, tud magyarul is, a testületnél, mivel egy időben magyar írókat is figyelt, meg kellett tanulnia ezt a különös és magányos nyelvet, de legalább eredetiben olvashatta Ady Endrét, aki úgy küzdött az ő kajánnal, a disznófejű nagyúrral, mint ő Drakulával!...), s olvasta egyre nagyobb döbbenettel el, újra meg újra, annyira, hogy bizonyos őt megérintő passzusok, sorsára rímelő fragmentumok részleteit immáron kívülről tudja, képtelen szabadulni a nagy képzelgő életére rímelő szörnyűséges felismeréseitől!...

Nem, a mélyen tisztelt doktornő nem találta el, nem a homokemberről szóló bizarr és szomorú történet bizonyos, az ő külön vízióira is rímelő részletei nyugtázták le, s nem is az arany virágcserepről szóló hátborzongató mese, hanem a Don Juan, s ebben is ama feledhetetlen, hallucinatórikus jelent, amikor a derék, jóra való és ártatlan emberek eszelős jókedvvel, gyanútlanul táncolnak és nem tudják a szerencsétlenek, sejtelmük sincs róla, hogy „a feneketlen szakadék fölötti vékony rétegen táncolnak”, s hogy ez az elképzelhetetlenül finom hártyszerű réteg bármikor beszakadhat jókedvüktől is nehezedő súlyuk alatt, s akkor felkészületlenül szembesülhetnek az irtózat és a rettenet Bosch képeiről ismert jeleneteivel!...

„Egy olyan faluban nőtt föl – kezdi körülményesen Spiridon –, ahol a babona máig eleven, élő, kiiktathatatlan valóság. Légionárius atyja – aki különben szintén megjárta Spanyolországot, de a tisztelt doktornővel már csak azért se futhatott össze Katalónia végtelen síkjain, Andalúzia andalgó rónáin vagy a szétlőtt Madridban, mert ő a másik oldalon harcolt – éppen soros börtönbüntetését töltötte Spanyolországból való megjövetele után, 1937-et írtak, ezekben a nyugós, lázas hónapokban a doktornő, ahogy utalásaiból sejtí talán, még Barcelonában lehetett, hogy átélje a polgárháború egymást sokszorozó és kioltó eseményeit, édesanyja pedig, akire nem is emlékezett világosan, rémlik,

hogy szőke hajú volt és kék szemű (de lehet, hogy már anyja képében is Maja kísérti és szája sarkából szivárog a vércsík, ezt most hagyjuk), elhagyva őt egy tengerész kedvéért, Konstanzába költözött s nagyanyja első levelére rögtön válaszolva azt írta, „anyám, én nem egy eszményképre vágyom, hanem egy férfira...” s a többi levélre utána már egyáltalán nem is válaszolt, de a makacs öregasszony újra meg újra, hosszabb-rövidebb levelekben tudósította elhagyott kisfia csüggesztő lelkiállapotáról, nem felejtve el figyelmeztetni csélcsap, forróvérű, hűtlenkedő menyét anyai kötelességeire. Mindhiába! Édesanyja e levelekre többé soha nem válaszolt, és amikor ő kezdte keresni, már késő volt, senki se tudott róla, de egykori szomszédai lehet csupán azért nem emlékeztek, mert ő egyenruhában volt s a szekus egyenruha mindég is különös képzeteket ébresztett az emberekben, a hatalommal azonosították, félték és retgették, de ugyanakkor kimondhatatlanul utálták és gyűlölték is; a gyűlöletet és utálatot átvitték a személyekre is, akik viselték; érdekes, egykori felettesét, Păun ezredest, vagy társát, Gelut, mindez nem zavarta, sőt mindketten másképpen ugyan, de ugyanazzal magyarázták: ez a szemekből sugárzó gyűlölet ad nekik erőt ahhoz, hogy végrehajthassák a „missziójukat...”. Nos, ebben a kicsiny Buzău melletti hegyi falucskában, a Kárpátok lábainál, ismétli, a babonák még a mindennapi valóság szerves és kiiktathatatlan részét képezték, az ehhez kapcsolódó kínos élményeiket a falusiak valóságként élték meg, a legtöbbször sok humorral, tréfálkozva adták elő; a vámpír, az ördög, a kísértet, a vérszipó szörnyeteg, a farkasember, a gonoszkodó aprószellemek, manók, törpék, gnómok, koboldok és tündérek a mindennapok félt és rettegett részeit képezték, a lidércek, amelyeknek kék, imbolygó fénye mocsarakba csalja a tévelygő lelkeket, mint a romantika imaginárius csábítóan kék virága a beteg lelkű melakóros poétákat, legfeljebb idelátogató idegenekben kelthették a mese vagy pláne a mítosz képzetét; Mărioara ugyanis jól tudta, hogy az ő udvarán az este megjelenő lükvérc toronymagas volt és bordó, malomkő nagyságú, eszelősen forgó szeme úgy világított, mint egy bányáslámpás, s amikor fújatni kezdett és kaparni kezdte patájával a földet, megmozdultak a házak és féltő volt, hogy ledőlnek, mint a kártyavárak, vagy mint a gyermekek galuskából rakott ingó tornyai... míg a Doináék udvarán megjelenő lidérc kicsi volt, mint egy kakas és gonosz, mindéig egy libatollal csiklanttotta a lator alvókat és a céda nőszemélyeket, mindenkiről tudott mindent a faluban, így azután nem volt nehéz különbséget tennie közöttük... Tudtak a kísértő vámpírokról is, itt kihangsúlyozná, hogy a vérszipó, a visszajáró szörnyeteg a román néplélek jobb megértése szempontjából is nélkülözhetetlen adalék, mellőzhetetlen tehát a gyakorisággal ismétlődő esetek elemzése és rendszerezése, amelyeknek már a múlt század végén nekilátott Bogdan Petriceicu Hașdeu, a nagy író és a különös tudós, az esetek elemzése közelebb vihetnek eme néplélek jobb megértéséhez is, a sorsunkat mozgató fene fátumok átvilágításához, a retusált tusák által állan-

dóan szépitett történelmi múlt valóságossá tételéhez s nem utolsó sorban balladáink, közöttük a megejtő Báránka és a felkavaró Manole Mester teljesebb megértéséhez is, hiszen egyáltalán nem véletlen, hogy a román nyelv kilenc különféle, de mégis ugyanarról beszélő, egybehangzó fogalommal jelöli a vámpírt, ami tudvalevőleg szerb eredetű szó – vampyr – s a halálból visszajáró, az élőket kísértő és forró, lüktető vérüket kiszívó szörnyeteget jelenti. Sorolja: strigoi, moroi, priculici, striga, vârcolac, naluca, duh, arătare, stafie... belefárad az ember, amíg a végére ér, márpedig pontosan a megnevezésekben jelentkező bájos bőség mutatja, hogy mennyire az élő valóság része volt a rossz ember, akit a föld nem fogadott be és ezért esztelenül és mohón, éjt-nappá téve, de lehetőleg inkább a szellemek óráján, éjszaka kísérti az élőket, hogy vérüket kiszívva őket is vámpírokká tehesse, mert akit egy vámpír megharapott, tudvalevőleg maga is vámpírrá változik, legalábbis így hitték ebbéli meggyőződésükben megingathatatlan falusi szomszédai...

Igen, nagyanyja falujának népe tudott a vámpírokról, félte-rettegte őket, különben is ebben a faluban mindenki tudott mindent és mindenki mindenről és mindenkiről tudott, tudták, hogy a fokhagymakoszorú talán segít, a bűzlő fokhagymától tudvalevőleg irtóznak a kísértő, álnok és gonosz vérszívó szörnyetegek, segíthet a kereszt is, az imádság, ha buzgón és sokszor ismétlik, talán megerősíthet töretlen hitünk is, talán meg is védhet?, a hit az Úristenben bizonyosan mégiscsak megoltalmaz a falánk, nyughatatlanul visszajáró, örökké az élők frissen buzgó vérere szomjúhozó vámpírok szörnyű harapásaitól, amelyek, ismétli, nemcsak magányos, védtelen életünket oltják ki – amely imbolygó fűszál a világmindenség beláthatatlan rétjén, süllyedő lélekvesztő a tengeren – hanem minket magunkat is vámpírokká változtathatnak át, hogy másnap éjfélről a hajnali kakasszóig mi is azt tegyük, amit a minket idejuttató szívtelen szörnyeteg, hozzá hasonulva kísértünk az élőket és friss, elevenen buzgó vérükre szomjúhozzunk...

Első és legdöbbenetesebb felismerése, képzelgő tíz esztendő kamaszként éppen ez volt: a körforgás, az örök, eleve elrendelés felismerése: igen, akit megharap egy vámpír, maga is vámpírrá változik, nincs megállás, csak vámpírok vannak és áldozatok, de az áldozatok felmérhetetlenül nagy előnye ebben a mérkőzésben az, hogy ők is vámpírokká változva át, újabb és újabb áldozatokat kutathatnak fel és tehetnek magukhoz hasonlóvá!... Igen, erre gondolt ő, s ha nevet a doktornő, bizonyára igaza van, tényleg nevetséges, égő arccal, ismétlődő iszonyatos álmaiból felriadva, megrémült nagyanyjához bújva és sikoltozva és a rémségek képeitől szabadulni nem bírva sokszor gondolt megrettenve arra, hogy végül is ez lenne, ez lehetne az egyetlen ésszerű, mert végső megoldás (?), ha mindenki nyugodtan várna a maga vámpírjait, hogy az idegeskedések és a rettegetések idejét megspórolva, ezek tudvalevőleg kétszer vagy háromszor annyi ideig tartanak, mint a meghittség percei netán órái, a már-

már szinte áhított harapás után maga is vámpírrá változva eszelős gyönyörrel hajkurássza holdas éjszakákon a hátukon fekvő, vagy hasukon fetregő, féloldalukra dülő, hiún nagyralátó álmokba meredő, álmodozó élőket, a megannyi potenciális áldozatot... Mert mi s történne akkor? – tette fel a kérdést maga magának tíz évesen – ha mindenkit megharapdálnának a vámpírok? Potenciális áldozataik, tudható, azonnal maguk is vámpírokká változhatnának át és egy adott ponton annyian lennének, hogy tényleg nem lehetne már elmenekülni előlük, s azon kívül nem is lenne hova és miért elmenekülni, ha pedig mindenki vámpírrá változna, mi történne?! Akkor kitől rettegnének? kire vadásznának? Egymásra? Erről nem beszéltek a legendák, nem volt szó erről a pokoli örömallapotról a szájhagyomány alakította-gerjesztette mendemondákban sem, és őt, a feldúlt koravén kamaszt, aki volt, hihetetlenül felizgatta saját elképzelése, noha kereknek és fölöttébb logikusnak látszott... Pontosán el tudta képzelni, mi történhetne ezután: az áldozatból lett mohó, friss vérre szomjúhozó, újdonsült vámpírok szétraijanának a nagyvilágba, megkeresve a szomszéd falukban, vagy esetleg még távolabb is azokat, akikben még frissen buzog a vér, hogy megharapdálva őket is vámpírokká változtathassák át. Igen, a növekedő számú jövevény-vámpírok így változtathatnák át falánk, vérre szomjúhozó vámpírrá egész Nagy-Romániát, hogy millió és millió vérehes szörnyeteg vethesse rá magát a szomszédos országok minket lenéző és megvető, ártatlan áldozataira s napnyugat semmiről semmit nem tudó álmodozó és kótyagos polgáira és proletárjaira!...

Borzongott a felismeréstől és azon a szomorú, süllyedő őszön, amikor – erről is csak később szerzett tudomást, mint annyi mindenről – a spanyol forradalmat leverték és megkezdődött a véres megtorlás (mert életünkben minden a vérrel van szörnyű kapcsolatban, doktornő, az őt nyugtalanító vérrel), – váratlanul, hírt adni sem tudva érkezéséről kiszabadult a börtönből a különben több évre elítélt édesapja, és megérkezett az ő rettegő életébe, élő élményként... Ez már, ahogy így utánagondol, valamikor az arkangyalok légiójának vezére, a hírhedt kapitány lefogása vagy meggyilkolása közben vagy utána történhetett. Igen, a faluban váratlanul suttogni kezdték „jön az apád, Nicu!” és neki még ideje sem volt végiggondolni a dolgot, nem tudott dönteni sem, higye? ne higye?, kezdje-e el várni, reménykedjen-e vagy egyáltalán ne törődjön a szófia beszéddel, s ne áltassa önmagát, tíz éves koráig már annyiszor csalódott, hogy tíz hasonló korú gyermeknek is elég lehetett volna, és nem szívesen tette volna ki magát újabb nyomasztó csalódásoknak. De, ismétli még a maga körülményeskedő, feleslegesen szőröző modorában, végig sem tudta gondolni alaposan, meghányva-vetve magában apja érkezésének jó hírét, amikor az udvarra váratlanul betoppant egy vadidegen férfi, magasabb volt, mint az emlékeiben élő atya és soványabb, s amikor magához ölelte, megérezte a posztókabátból áradó émeletítő naftalinszagot is. Ott állott a falusi ház (szülő-

háza!) fűvel-papsajttal benőtt, hepehupás udvarán – mely hepehupák között bátorította ő akkoriban önmagát, talán az őt üldöző Drakula is elcsúszhat! –, amely olyan kicsi volt, hogy egy szekér akkor sem tudott volna megfordulni rajta, ha történetesen a nagyanyjának lett volna szekere – mozdulatlanul állott és mélységesen megrendülve hallgatta, ahogy ő sikoltozva és rettegve, a naftalinszagtól undorodva, de mégis védelmet keresően hozzá bújva meséli különös álmait s keze időnként beletúr az ő hajába, simogatta a fejét is, úgy, olyan mozdulatokkal, ahogy ő szokta simogatni Mavrocordatot, nagymama nagy fehér kutyáját, azután a buzgón keresztet vető és rá tehetetlenül visszanező édesanyjára pillantott, és haragjában rázni kezdte az öklét az ég felé és szitkozódott, de természetesen nem történt semmi, mert mi is történhetett volna? ki törődött egy börtöntöltelék legionarista panaszával? a román isten bizonyíthatóan nem, csupán a nap bujdoskolt szégyenében néhány rongyos, foszladozó báránnyelű mögé, s az erőtlen léghuzatban tapsikoltak az estikék, remegtek a jázminok, s egymáshoz ütődtek, biztatóan egymásnak verődtek az ajtó fölé akasztott koszorú tevékeny fokhagymái, átérezvén missziójukat: igen, a házat kell védeniük a tisztátalan nem kívánatos látogatásaitól... Aztán atyja megmozdul, a hátsó udvarra megy, a szín közepén áll meg, karókat keres, eszelősen kezdi hegyezni őket s csupán annyit mond, foga közt szűrve a szót „elkapom én azt a vérszipó bestiát, kisfiam, istenemre mondom, elkapom!” s mint marokkópálcikákat rázogatja a kihegyezett karókat, s az egész barbárnak tűnő, érthetetlen szertartás értelme csak akkor világosodik meg előtte, amikor nagyanyja este bizalmasan megsúgja, hogy „igen, ő is tudta különben, csakis így lehet elpusztítani a vámpírt, mégha király is!...” „Hogyan?” meredt rá ő félelmében vigyorogva. „Szívükbe kell verni a hegyes karót” magyarázza nagymama, s ő meg se tud szólalni az iszonyattól, s hirtelen képződik meg előtte a sötétség gonosz fejedelme, és mellkasából iszonyú érdemrendként áll ki a karó... Igen, talán atyja megvédhette volna, de néhány nap múlva újra érte jöttek. Addig – reggeltől estig és estétől reggelig mozdulatlanul feküdt a felső szobában az ágyán, ruháit, sőt cipőjét sem vette le, nem beszélt, nem evett, sőt vizet sem, ivott, el sem tudták képzelni, mit csinálhat? alszik? vagy csak tetteti az alvást? s csak harmadik este hívta be őt magához és fellengzősen a halálról beszélt neki, az arca kigyulladt, mondatait nem fejezte be, úgy tűnt, mintha részeg lenne, de ő közelebb húzódott hozzá, mert tudta, inni nem ivott, tehát részeg semmiféleképpen nem lehet, egészen más dolgok kínozzák, és hallgatta, amint Mihály arkangyal légiójának célkitűzéseiről beszél, kihangsúlyozva, hogy a kapitány és katonái számára nem létezik senki az Istenen kívül, s ezért sem tartoznak ők, Mihály arkangyal felkent vitézei számadással senkinek, legkevésbé a világi hatalmaknak, csak az Úristennek, és ha ez így van, s mert így van, akkor észre kellene már venni ama szomorú tényt is, hogy egy más világhoz, a másvilághoz! költözött lelkünk olyan világban, olyan életben tévelyeg

– valóság, mi az? –, s tegyük mindjárt hozzá elveszetten, amelyik nem is a miénk!... Mi idegenként mozgunk a mai, modern világban, mint a szellemek, vagy mint az alvajárók, s nem lelünk megnyugvást, hát nyilván véget kell vetnünk neki. Én és bajtársaim kételtű, furcsa teremtményei vagyunk az Istennek, kisfiam – nézett rá eszelősen az atyja, és égő, borostás arcához szorította az ő szintén kigyulladó arcát –, egy letűnt világból fölemelkedő, legyőzhetetlen kísértetek, akik a mai eszelős, velejéig hazug, szétdúlt világban a rémület szellemét hordozzuk. Igen, ilyenek vagyunk, és tudnod kell – ha követni akarsz bennünket ezen a rögzös, akadályokkal zsúfolt úton, a megvilágosodás útján, amelyben, kisfiam, nem is kételkedem –, hogy az út végén ottan várakozik ránk, igazakra, kiválasztottakra a százszor szent halál!... Ha élve nem győzhetünk, győzni fogunk a halálban, de kételyeid ne legyenek, irtsd ki majd szigorral és szánalom nélkül szívedből a kétely ördögeit, győzni fogunk, hiszen rendelkezésünkre állnak a legcsodálatosabb, dinamitoknál, bombáknál, tankoknál, repülőknél is erősebb harci eszközök, a saját hamvaink!...

„Ne beszéld tele a fiad fejét badarságokkal” – dohogott nagymama az ajtóban, de atyja nem hallgatott rá, lehet, meg se hallotta édesanyja halk megjegyzését, nem is érdekelte, kigyúló arccal még mindig heveny naftalinszagot árasztó ingéhez szorítva őt – érezte halk, egyenletes szívdobbanásait is, és ez megnyugtatta – arról szavalt, hogy a legionárius élet legcsodálatosabb, mert örökké sóvárgott állapota a halál, amely a maga igaz formájában nem más, mint végső egyesülés az anyafölddel, amelyből vétettünk. A halál, csak a legionárius halál – énekelte atyja eszelősen s a plafon repedés-labirintusára meredve így folytatta, legdrágább mennyegzőnk a mennyegzők között, utolérhetetlen lakodalom. Igen, Nicolae, a halál a szent megoldás. A legvégső. Ez a mi halállal való intim együttlétünk, ez a mohón kortyolgatott, legtéljesebb gyönyört szerző odaadás csupán a halálban jelenítheti meg legtisztább formában nemzedékünk erkölcsi arculatát...

Így beszélt az atyja, miközben nagymama az ajtóban dühöngött „hiú badar beszéd, fiam, élni kell és nem meghalni ennek a gyereknek apára van szüksége és nem halott mártírral!”, aztán rátekintve és kizuhanva saját extázisából, szűkszavúan jelentette ki: „ami pedig a vámpírt illeti, beteg és mohó szívéen verjük által a farkarót, hogy pusztuljon el a bestia, hiszen ő három nap alatt sem élelmet sem italt nem véve magához kellően megtisztult ahhoz, hogy felvehesse a küzdelmet a gonosszal...”

De nem tudta elkezdni ezt a küzdelmet, mert sajnos az udvaron lépések hallatszottak, idegen csizmák alatt csikorgott a kavics, s az ajtóban megjelentek az egyenruhás zsandárok, mögöttük a civilruhás nyomozók, nevén szólították, azonosították és durván megbilincseltek az ő megszállott atyját, miközben az aprócska nagyanyó sírva kerengett körülöttük, de ügyet se vetettek rá, és maguk előtt lökdösve a néma, előállítandó személyt, mert ezzé változott atyja,

névvé és számmá, amellyel az uraknak kell majd elszámolniuk! – kimentek a házból, majd az udvarról is. Ő hosszan utánuk nézett, édesapja támolygott a kényszerű koplalástól, de bátran és felemelt fejjel ment őrei között, mint akire vár a kereszt, de ő is vár a keresztre... Elkéseredetten üldögélt az udvaron, a kút mellett, a koromsötétben – közben beesteledett –, s akkor mintha világosan hallotta volna a kert bokrai között felmagasodó Drakula eszelős, kárörvendő röhögését, de oda se mert nézni, berohant a szobába, a kályha mellett álló és a levest kavaró meglepett nagymama szoknyájába bújt és sírni kezdett. Akkor látta utoljára az édesapját, aki hamarosan meg is halt a börtönben, egy álomban élt különben is, amelynek egyszerre halál lett a neve, talán meggyilkolták? talán nem? ez tulajdonképpen soha nem derült ki, és mivel édesanyja többé nem adott életjelt, 1941-ben, tizenhárom esztendősen, nagymamája hirtelen halála után került az árvaházba s onnan jelentkezett, közvetlenül a háború után a katonaiskolába.

De ez egy másik történet, most még a rémálomnál, s a kényszerképzeteknél tartunk, mindenesetre kirtartunk!...

Spiridon most iszonyú erőfeszítéssel, emlékeibe száműzve a doktornő eleven, figyelmes alakját, a vélt vagy valóságosan is elhangzó vallomástöredékeit, önnön gyónásától megundorodva mégiscsak zsebtükrébe néz, de izalmában leejti a tükröt, mint olvadó vajbáb a serpenyőből csúszik ki reszkető ujjai közül, s ahogy a felismeréstől rettegve hajol le, hogy megkeresse, észreveszi, hogy apró darabokra tört, de azonnal meg is nyugszik, hiszen a tükör kisebb-nagyobb, szétszóródó cserepeiből saját, az álomban kissé mindenképpen felpuffadó, eldagadó, beretvátatlan arca néz vissza rá.

A doktornő különben még első, magzó nélküli, hosszú részleteket tisztázó, ismerkedő beszélgetéseik egyikén tanújelét adta őszinte döbbenetének is, pedig ő-spanyolos révén ott is láthatott egy és mást, közlelő szemléllhetette a mindenható KGB és a Komintern aktivistáinak eszelős ténykedéseit és rémtetteit, az árulások és gyilkosságok végtelen s véget nem érő sorát, a halál hispán körmenetét – kijelentve, hogy Spiridon történeteiben túlságosan túlteng az erőszak és ömlék, folyik, szivárog, luczog, mindenesetre központi helyet foglal el a vér, s ebből a szempontból azután teljesen mellékes, hogy egyáltalán megtörténtek-e, s ha igen, pontosan így történtek-e meg ahogy elmeséli, vagy egyszerűen csak kitalálja őket, hazudozik tehát, hiszen mindenféleképpen s a lehető legteljesebben specifikusak és így mélyen jellemzőek a korra és arra a szervezetre, amelynek hosszú évtizedekig harcos tagja volt!... Mindent viszont nem lehet, bármennyire is sajnálatos, súlyos betegsége számlájára sem írni, mert ha ő szánivalóan skizofrén, szánalomraméltóan beteg ember volt, miért hagyták a katonáorvosok makacsul továbbra is a testület keretében, s miért nem fedezte fel évekig senki például azt, hogy társa és történeteiben visszatérően szereplő, állandóan megjelenő kenyerespajtása, Gelu, egészen egyszerűen egy sza-

dista állat, s a maga módján ő is elmebeteg, mint Spiridon, de nála veszélyesebb, mondhatni közveszélyes dühöngő őrült, aki ártatlan áldozatai kínzásában leli örömét?! Egyáltalán, mit csináltak ők a valószínűleg szintén szadista őrült Păun ezredes csapatában évekig? Hiába nézi olyan mereven, most nincsen tanúja, nem tudja bizonyítani, hogy így beszélt, s feljelenteni is hiába jelentené fel, senki nem hiszi majd el neki, éppen őróla (aki 1933-ban, tizenennyolc esztendősen lett tagja a román kommunista pártnak, fél magyar zsidó létére), hogy szidja és becsméri az állambiztonsági szerveket. „Csupán még egyszer és csendesesen kérdezem magától, kedves őrnagyom, mit csináltak ottan maguk, hírhedt testületükben?” Ami őt egyre inkább egy militáns legényegyletre emlékeztetni, s ha a vasgárdista módszerektől és a légio – ám lám a gyermek Spiridonra is olyan mélységes hatást gyakorló – halálkultuszától undorodik is, és viszonylag, ennek a másik erőszakszervezetnek a pusztasága is rettegéssel tölti el, hát ez lett az eszméből, amiért fiatalon életét is feláldozta volna az illegális éveiben, vagy éppen Spanyolországban, ilyen vadállatok védelmezték és védelmezik az eszmét, akiknek minden ténykedése a megaláztatottak és megszorítottak kínzásában merül ki?... Ő itt szólt közbe először, tétován, de doktornő – mondta – ő mindenekelőtt parancsokat teljesített, amíg diliházba nem csukták és nem különítették el és nem függesztették fel és nem szabadságolták és nem küldték állandóan kezelésre és nem húztak rá kényszerzubbonyt és nem kényszernyugdíjazták, mint nem megfelelő, mert lelkiileg instabil elemet nem nyilvánították további szolgálatra alkalmatlannak... És azért ne felejtse el, ez a militáns legényegylet mégiscsak katonaság volt, rangokkal, beosztásokkal, világosan tagolt hierarchiával, s mint minden hasonló szervezetben, itt is a beosztottak mindenekelőtt előljáróik, feletteseik parancsait teljesítették. S módjuk sem volt mérlegelni, hogy eme parancsok azután helyesek-e vagy helytelenek?!? Ők a párt ökle voltak, a párt érdekében tevékenykedtek s ha a párt érdeke azt kívánta, hogy felkutassák és előállítsák a sötétben bujkáló osztályellenséget, ők felkutatták és előállították... S még hosszan taglalta utólagos felfogását volt szervezetéről s akkor mondotta el hosszan részletezve, de a csábító részletekben el nem veszve, hogy hogyan is jelentkezett ő szekusnak a katonaiskolában, s tisztjeitől a lehető legjobb ajánlásokat kapva, annak ellenére vették fel a politikai rendőrséghez, hogy a káderes tudott atyja vasgárdista múltjáról... „Mi megbízunk benned, Spiridon elvtárs” – mondotta az ősz, sunyi tekintetű sánta káderes, és keményen igyekezett megszorítani az ő szorgos kezét. – „Ne felejtse el, mi lesz, elvtárs!... Az eszme elszánt katonája lesz, akinek egyetlen célja van: védelmezni ezt az eszmét és a nép országát és a dolgozó pártját a gonosz sötétben bujkáló és renitens ellenségek leleplezésével, és ha szükséges, likvidálásával is, biztosítva a boldog jövő megteremtését, ahol a hatalom végre a mi sokat szenvedett dolgozó népünké lesz!...” S újra kezét szorította vele, s amikor sehogy sem akarva kiengedni izzadó mancsából az ő

kezet, ő feldühödött és idegesen rántotta el, dühösen meredve rá, arról kezdett áradozni, hogy igen, pontosan ilyen harcos és kemény fiúkra van szüksége a hazának és a pártnak... Ő nem értett semmiből semmit, s amikor később Gelunak is felelevenítette a történeteket, barátja teli szájjal kezdett röhögni... Kissé megütődött, azt hiszi meg is sértődött akkor, amire Gelu elkomorodva kérdezett vissza, hogy arról vajon nem beszélt-e akkor vagy későbbben a sánta káderes, lelkendezve, hogy a fiúk elsősorban egymást kellene, hogy szeressék, és természetesen őt és semmi esetre sem a burzsoá életforma hatása alá kerülő, kéjsóvár nőket, s amikor ő még mindig naivul, semmit sem értve, azt kérdezte, de hát mit akart, nem is érti? Gelu brutálisan vetette oda neki: „buzi volt kiscserkész, el akart volna csábítani, különben is, olyan lányos arcod van!...” Ő elvörösödött, és sértődötten rohant el, mert akkor azonnal eszébe jutott, hogy igen, a káderes tényleg purpárlézott valami ilyesmiről, jelentőség-teljesen a szemébe nézve... A testülettől viszont nem lehetett sértődötten elrohanni, úgy mint egy kocsmából, ahol társaival kvaterkázik az ember, s ha a Majával való, most már pontosan tudja, meghatározó jelentőségű első találkozás után fel is merült benne a kétely: hogy tulajdonképpen mit is keres ő itt ebben a szervezetben? még hosszú, zaklatott, zűrzavaros esztendőknél kellett eltelniük ahhoz, hogy megszabaduljon, hogy egy szakértőkből, lélekgyógyászokból álló bizottság, hosszasan vizsgálgatva és kérdezgetve őt, úgy döntsön, hogy a további szolgálatra alkalmatlan, s kellő határozottsággal jelentse ki jelentésében, hogy igen, hát Spiridon őrnagy elvtárs zárt intézetben történő hosszabb gyógykezelése is célszerű lenne!...

A többi valószínűleg tudja már a mélyen tisztelt doktornő.

Igen, tudja, bólint a szomorú öregasszony, és elfordul, kaktuszait kezdi nézegetni, jelezve, hogy a „kihallgatás”-nak vége, de ő még nem megy el, megátalkodottan mered rá, és akkor a doktornő újra feléje fordul, és elgondolkodva jegyzi meg, hogy mégiscsak magnóra kellene mondani majd ezt az egész zűrzavaros, szövevényes, áttekinthetetlen rémségalmazt, ami az élete. A spirálfüzetet is, úgy emlékszik, akkor adja át, ama tanáccsal, hogy próbálja csak meg lejegyezni kényszerképzeteit, az írás terápia is lehet!... Spiridon felsóhajt, nézi a füzetet, fölemeli, pörgeti a lapokat, aztán elszontyolodva teszi vissza az asztalra, tehetetlenül az ablakhoz sétál. Alkonyodik, de a nyári kánikula még nem szűnik, és távolról meghallja a kisvasút biztatóan közeledő dohogását is, amelyet nem tud elnyomni a szanatórium szomszédságában lévő hadiüzem titokzatos, leállíthatatlan gépeinek monoton zúgása. Lenéz a parkba, és a fák között váratlanul veszi észre az idegesen kóválygó alakokat, nem tudja, miért, de megint baljós előérzete támad, érzi, valami megint történt, ami nagyon könnyen más irányt szabhat a dolgoknak!...

Visszahúzódik az ablaktól és amikor Rodica nővér kétségbeesetten, szinte beesve az ajtón, elfulladva mondja, hogy „ott találták meg őt is a fák között,

nyakán az iszonyú sebbel, amelyből még szivárgott a vér”, már az ágyán fekszik és elképedve, szorongását nem is leplezve kérdezi: „de kit? kicsodát?, s a lány hirtelen hallgat el, gyanakodva bámul rá, aztán kapkodva kezdi mondani, „hát Mária nénit, pontosan az alatt a diófa alatt találtak rá, egy ápolt vette észre, tudja, aki sakktáblának képzei magát s azt hiszi, vele a jóisten sakkozik” – és biztatóan szorítja meg a kezét, „most nem gyanúsíthatják, drága Spiridon bácsi, hiszen én tanúsíthatom, hogy azon idő alatt, amikor ez az újabb szörnyűséges gyilkosság történt, maga is itt feküdt az ágyán begyógyszerezve és aludt és ki se tette a lábát a szobából...” Spiridon melán bámulja a kétségbeesett lányt, s hirtelen képződik meg előtte a fa alatt magatehetetlenül, rongycsomóként heverő piszkafa-sovány, ötvenegynéhány éves vénlány megdermedő alakja, nyakából szivárog a vér, ami Maja arcát idézi, a vércsik megnő, eltakar mindent és ő iszonyodva veszi észre a Rodica háta mögött fölmagasodó, vi-csorgó Drakulát; a sötétség fejedelme figyelmesen, tagadhatatlan és mohó érdeklődéssel nézi őt, aztán hátrahajtott fejjel, rossz szokása szerint hahotázni kezd és ő iszonyodva hunyja le a szemét s már nem is csodálkozik azon, hogy az ágya mellett szipogó Rodica nővér minden jel szerint nem hallja az egyre erősödő és egyre rémisztőbb iszonyú hahotát, és a sóvár arcot sem látja, amint védtelen, jézusfehér nyaka fölé hajol s kiálló szemfogain megcsillan a fény, nem vesz tudomást a homálygróf nyomasztó jelenlétéről, aztán váratlanul évtizedek óta halott atyja tűnik fel az ágya mellett, figyelmesen nézi öregedő, kétségbeesett kisleányát, és erős hangon mondja: „hozzuk létre az erőt! A mi nemzedékünk, amikor a Szent Mihályról elnevezett arkangyalok légiójába tömörülve hallotta meg a történelem sürgető hívását, csupán egyet akart minden áron létrehozni – az erőt!, hogy azután az ellenséggel vívott könyörtelen és irgalmat nem ismerő harcunkban úgy manőverezhessünk eme erővel, hogy eltiporhassuk ellenségeinket, amelyek pedig számosak mint mezőn a fűszál...” Atyja elhallgat, Drakulára pillant és fölemeli a kezében tartott keresztet. „Távozz tőlem, kísértő!” – kiáltja fülsértően magas fejhangján, amelyet a sötétség fejedelmének eszelős röhögése sem nyomhat el. Hogy azután mi történik nem tudja, álmai utána jönnek, magukkal sodorják, asszociációi szabad és végtelen mezőin menekül, s az erősödő napfényben végre szabadnak és függetlennek érzi magát, most senki nem üldözi, eltűnnek a körülötte tenyésző ördögpfák és sátánfajzatok és hallja azt is, hogy a napfényben fürdő mezőn donganak a béke szorgos méhei... Tudja, átmenetileg ismét megmenekült, atyja vele van, és a halálból is visszajött, hogy megvédelmezhesse őt!...